


  
 लालभाडी ग्रामविकास  
 परिषद कार्यपालिका कार्यालय  
 संकरपुर कन्तकतपुर  
 बुकराशियम प्रदेश, नेपाल  
 संघायित-२०७३

अनुसूची- २

(दफा ४ तथा अनुसूची-१ को भाग-२ सँग सम्बन्धित)



लालभाडी ग्राउंपालिका

## स्थानीय राजपत्र

खण्ड: २ संख्या १० मिति: २०७५/१२/१५

ग्राउंसभावाट स्वीकृत मिति: २०७५/१००/४

भाग : २

## बाल कलब, समुह परिचालन निर्देशिका २०७५

### १. निर्देशिकाको आवश्यकता तथा महत्व :

विद्यमान परिस्थितिमा बालअधिकार तथा बालविकासको सम्बन्धमा बालवालिका को सहभागिताको अधिकार पनि प्राथमिकताको विषय बन्दै गएको छ। बालवालिका आफै संगठित समूहहरु जस्तै: बालकलब, बालसमूह, बालस्वावलम्बन समुह, जुनियर रेडक्रस सर्कल, चेतना समुह, बालकलब नेटवर्क जस्ता समुह/सञ्जालमा आवद्ध भई कार्यक्षेत्र, विद्यालय तथा सामुदायमा क्रियाशिल रहेदै आउका छन्। बाल समूहहरुको संस्थागत विकास र परिचालन बाल सहभागिता प्रवर्धनको एउटा महत्वपूर्ण पक्ष भएता पनि आज यसको सुनिश्चितता सम्बन्धित सबैको लागि चुनौतीको विषय बनेको छ। बालवालिकालाई विना भेदभाव सुरक्षित वातावरणको अनुभव सहित सबैको समान अवसर सिर्जना गर्दै बालसमुहमा आफुलाई संगठित गर्ने अवसरको प्रत्याभुति गर्नु महत्वपूर्ण विषय बनेको छ। बाल सहभागिताका यी उत्साहपूर्ण पक्षहरुलाई समन्वय गर्ने, एकरूपता दिन र औपचारिकता प्रदान गर्ने यो निर्देशिका जारी गरिएको छ।

### २. उद्देश्य :

- बालवालिकाको सहभागिता गठित बालसंस्थाहरुको संस्थागत विकास र निरन्तरता एवं दीगोपनको सुनिश्चितता गर्ने।
- बालकलब/समुह परिचालनमा आएका दोहोरोपन हटाई एकरूपता ल्याउने र समन्वय विकास गर्ने।
- बाल कलबहरुलाई श्रोतको परिचालन एवं सहयोगका सम्भाव्यताहरुको सुनिश्चितता गर्ने।



- यसै गरी विद्यालय स्तरमा विद्यालयको प्रधानाध्यापक वा निजले तोकेको शिक्षकलाई सम्झनु पर्दछ ।

४) संजाल(नेटवर्क) भन्नाले एउटा गाउँपालिका वा जिल्ला भित्र रहेका विभिन्न बालकलबहरुको प्रतिनिधिहरुको भेलाले सबै कलबहरुको साभा भलाईका लागि काम गर्न समावेशी सहभागितको आधारमा गठन गरिएको ७ देखि २१ सदस्यीय समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

#### ५. बालकलबको संचालन प्रक्रिया

लालभाडी गाउँपालिका भरिका विभिन्न खाले बाल कलब/समूहहरुको व्यवस्थित रूपले संचालनका लागि यो निर्देशिका जारी गरिएको छ । जस अनुसार बालबालिकाहरुले आफ्नो कार्यक्षेत्र, समुदाय एवं विद्यालयहरुमा निम्नानुसारका बालकलबहरु गठन गरी परिचालित हुन सक्ने छन् ।

- क) ६ वर्ष देखि ११ वर्ष उमेरका बालबालिकाको लागि खेल समूह तथा पूर्व बाल कलब ।
- ख) १२ देखि १८ वर्ष उमेरका बालबालिकाको लागि बालकलब/बाल संजाल बाल कलब/समूहको संरचना सम्बन्धी व्यवस्था :
- क) ६ देखि ११ वर्ष उमेरका समूहका बालबालिकाहरुले आफुभन्दा ठूला दाईदिनीहरु, आफ्ना अभिभावक, संरक्षक एवं सहयोगीहरुको सहयोगमा कम्तीमा ७ जना वा सो भन्दा माथि सदस्यहरु रहने गरी बाल कलब/समूह गठन गर्ने छन् । यस्ता समूहहरु खेल समूहको रूपमा तथा बाल कलबको रूपमा परिचालित हुन सक्ने छन् ।
- ख) १२ वर्ष देखि १८ वर्ष उमेर समूहका बालबालिकाहर कम्तिमा ७ जनाको कार्य समिति सहित कम्तिमा १३ जना वा सो भन्दा बढीमा आवश्यकता अनुसारको सदस्य संख्यामा बाल कलब गठन गरी परिचालित हुन सक्नेछन् ।
- ग) सबै बालकलब/समूहहरुलाई गाउँपालिका स्तरीय संजालमा आबद्ध गराउनका लागि प्रोत्साहन गरिनेछ ।

#### ६. कार्यक्षेत्र :

- बालकलबको कार्यक्षेत्र समुदाय र विद्यालय रहनेछ । अन्य क्षेत्रको आवश्यकता भएमा गाउँपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

#### ५. बाल कलबको निम्न उद्देश्य हुनसक्ने छन् :

- ५.१. स्थानीय स्तरमा बालअधिकारको संरक्षण र सम्बर्द्धनका लागि सचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।
- ५.२. शैक्षिक गतिविधि एवं अतिरिक्त क्रियाकलापका लागि विद्यालय प्रशासन तथा अभिभावकसँग समन्वय गर्ने ।
- ५.३. बालअधिकारको चेतना जगाउने भित्रका समाचार, बुलेलिन, पोष्टर, मुख्यपत्र, पत्रिका जस्ता प्रचार सामग्रीहरु प्रकाशन गर्ने ।
- ५.४ बालबालिकाको शैक्षिक र जीवनस्तर उकास्ने विभिन्न रचनात्मक क्रियाकलापहरु संचालन गर्ने ।

- ५.५ बालबालिकाहरुसँग सम्बन्धीत विभिन्न संघ संस्थासँग सम्बन्ध र समन्वय कायम गरी बालबालिकाहरुको उच्चतम हितमा निरन्तर कार्य गर्ने ।
- ५.६ बालबालिकाहरुलाई कुलत, दुर्व्यसन, दुर्व्यवहार, भेदभाव र खराब आचरणबाट बचाउन प्रयास गर्ने ।
- ५.७ बालबालिकाहरुको लागि ज्ञानमूलक तथा प्रतिभा प्रस्फुटन सांस्कृतिक गतिविधि तथा अन्य प्रतियोगितात्मक कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने ।
- ५.८ बाल भेला, छलफल, अन्तरक्रिया र गोष्ठीहरु आयोजना गर्ने ।
- ५.९ विद्यालय तथा समुदायको विकासमा सदैव जागरूक भई योगदान पुर्याउने ।
- ५.१० विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाहरुको विद्यालय भर्ना तथा निरन्तरताको लागि आवश्यक अभियान संचालन गर्ने ।
- ५.११ शैक्षिक संस्थालाई शान्ति क्षेत्र बनाउने विभिन्न गतिविधिहरु संचालन गर्ने ।
- ५.१२ बाल नेतृत्व विकास, बाल स्वास्थ्य र सरसफाई सम्बन्धी रचनात्मक कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने ।
- ५.१३ शैक्षिक क्यालेण्डरको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा सहयोग पुर्याउने ।
- ५.१४ अपांगता वा अन्य कारणहरुले गर्दा शैक्षिक अवसरबाट बच्नीत बालबालिकाहरुको लागि बालमैत्री विद्यालय निर्माणका लागि सहयोग पुर्याउने ।

#### ६. सदस्यता :

- ६.१ विद्यालयमा सञ्चालित बालक्लब/समूहको हकमा विद्यालयमा अध्ययनरत बालबालिकाहरु विद्यालयमा रहन्जेल मात्र बालक्लब/समूहको सदस्य हुन योग्य हुनेछन् ।
- ६.२ समुदायमा रहेका बालबालिकाहरु १८ वर्ष उमेर पुरा नहुन्जेल सम्म बालक्लब/समूहका सदस्य रहन सक्नेछन् ।
- ६.३ बालक्लब/समूहमा निम्न प्रकारका सदस्य रहन सक्नेछन् ।  
 क) साधारण सदस्य  
 ख) संस्थापक सदस्य

#### ७. सदस्यता प्राप्त गर्ने विधि :

- ७.१ इच्छुक बालबालिकाले आफ्नो उमेर खुलाई बालक्लब/समूहमा आवद्धताका लागि आवेदन गरे पछि कार्यसमितिले सदस्यता प्रदान गर्न सक्नेछन् ।
- ७.२ बालक्लब/समूहको सदस्यता लिनको लागि प्रत्येक सदस्यले कार्यसमितिले तोके बमोजिमको प्रवेश शुल्क र मासिक शुल्क तिर्नु पर्नेछ वा निशुल्क समेत हुन सक्नेछ ।
- ७.३ शुल्क लिने नलिने वा कति लिने भन्ने कुरा बालक्लब/समूहको कार्य समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।
- ७.४ स्थापना कालका सदस्यहरु संस्थापक सदस्य हुनेछन् ।

#### ८. साधारण सभा :

- ८.१ प्रत्येक बाल क्लब/समूहको साधारण सभा वर्षको एकपटक बस्नेछ, सम्बन्धित समूहका सबै सदस्यहरु उक्त भेलाका साधारण सभाका सदस्य हुन योग्य हुनेछन् ।

- ८.२ साधारण सभामा क्लबको गतिविधि समावेश गरी आवश्यक नीति तथा कार्य योजना तयार गर्ने साथै विगतको कार्यक्रमहरुको बारेमा समेत समीक्षा गरिनेछ।
- ८.३ प्रत्येक वर्ष बस्ने साधारण सभाले वार्षिक आय व्यय तथा कार्यक्रम पारित गर्नुका साथै नयाँ कार्य समिति गठन गर्नेछ।
- ८.४ साधारण सभाले अन्य आवश्यक कार्यहरु गर्नेछ।
- ८.५ साधारण सभाले कार्यसमितिलाई विशेष सहयोग र सरसल्लाह दिनेछ।
- ८.६ साधारण सभामा उपस्थित हुनको लागि सम्पूर्ण सदस्यहरुलाई कम्तिमा ७ दिन अगावै सूचना दिनुपर्नेछ।
- ८.७ साधारण सभाको वैधानिक संचालनका लागि कुल सदस्य संख्याको कम्तिमा एक तिहाई उपस्थित हुनु पर्नेछ। यदि गणपूरक संख्या प्रयाप्त हुन नसकेर स्थगन गरिएको बैठक सोही विषयउपर छलफल तथा निर्णय गर्नका लागि स्थगित भएको मितिले ७ दिन सम्ममा पुनः बस्ने सक्नेछ। यस पुनः बस्ने बैठकका लागि जेजति सदस्यहरु उपस्थित छन् त्यसैलाई गणपूरक संख्या मानि बैठक सुचारु रूपमा अगाडी बढन सक्नेछ।
- ८.८ साधारण सभामा उपस्थित पदाधिकारीहरु तथा सदस्यहरुको उपस्थितिको, छलफलको विषयसुची र विषयसूची अनुसार छलफल गरिएको निर्णयलाई निर्णय पुस्तका(माइन्युट) मा लेखेर राखिने छ। यसको प्रमाणिकरणका लागि सभाको सभापति, सचिव र कम्तीमा एक जना साधारण सदस्यले हस्ताक्षर गरेको हुनु पर्नेछ।
- ८.९ प्रत्येक साधारण सदस्यलाई मतदानको अधिकार हुनेछ।
९. कार्यसमितिको गठन विधि तथा पदावधि :
- ९.१ साधारण सभाले प्रत्येक १ वर्षमा आफ्ना सदस्यहरुबाट अध्यक्ष-१, उपाध्यक्ष-१, सचिव-१, सहसचिव-१, कोषाध्यक्ष-१ र बाँकी सदस्याहरुको समावेशिताको आधारमा निर्वाचन गरी घटीमा ७ र बढीमा १३ जनाको कार्य समिति गठन गर्नेछ।
- ९.२ यरी गठन भएको कार्यसमितिको पदावधि १ वर्षको हुनेछ।
- ९.३ कार्यसमितिका पदाधिकारीहरु पुनः निर्वाचित हुन सक्नेछन् तर १ वर्ष अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिव, सहसचिव र कोषाध्यक्ष पदमा बहाल पदाधिकारी भने सोही पदमा पुनः निर्वाचित हुन सक्ने छैनन।
- ९.४ कम्तिमा ५० प्रतिशत सदस्यहरु बालिका हुनुपर्नेछ। तर विशेष उद्देश्यले गठन भएका बालक्लबहरुको हकमा यो लागु हुने छैन। ५० प्रतिशत बालिका नपुगे पनि बाल क्लब कायम नै रहनेछ।
- ९.५ एउटै समयमा कुनै एक समूहका महत्वपूर्ण पदमा बहाल रहेको पदाधिकारी सो भन्दा माथिल्लो तहको बालमञ्च/सञ्जालको मुख्य पदमा बहाल रहेमो स्वतः तल्लो पद निश्चिक्य रहनेछ र यस्तो पदमा अर्को व्यक्ति मनोनयन हुन सक्नेछ। बाल समूहमा १ व्यक्ति १ पदको सिद्धान्त लागू गरिनेछ।
१०. कार्य समितिको बैठक :


  
 नेपालकार्डी शिक्षणलिंग  
 उच्च कार्यपालिकाको वायोलिंग  
 दाकखाल प्रदाता कार्यालय  
 उद्धरणशिवम् प्रदाता वेपाल  
 स्थानिक-२०८३

- १०.१ अध्यक्षको सल्लाह अनुसार सचिवले कार्यसमितिको बैठक बोलाउनेछ ।
- १०.२ कार्य समितिको बैठक कम्तिमा नियमित रूपमा महिनामा एक पटक बस्नेछ ।
- १०.३ कार्यसमितिका पदाधिकारहरु बैठकमा तीनपटक भन्दा बढी नियमित रूपमा बिना सूचना अनुपस्थित भएको खण्डमा पद स्वतः खारेज हुनेछ । त्यस्तो रिक्त पदका लागि सल्लाहकार तथा संरक्षकको परामर्शमा कार्यसमितिले बाँकी सदस्यहरु मध्येबाट पुनः मनोनयन गर्न सक्नेछ ।
- १०.४ सचिवको अनुपस्थितिमा अध्यक्ष आफैले वा सह-सचिव माफृत बैठक बोलाउन सक्नेछन् ।

#### ११. पदाधिकारीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार :

##### ११.१ अध्यक्ष :

- क) बालकलब/समूहको बैठक बोलाउन सचिवलाई निर्देशन दिने र बैठकको अध्यक्षता गर्ने ।
- ख) बालकलब/समूहको हितको लागि गर्नु पर्ने कर्तव्यको प्रमुख दायित्व बहन गर्ने ।
- ग) मत बराबर भएमा निर्णायक मत दिने ।
- घ) बालकलब/समूहको उद्देश्य पुरा गर्न अन्य आवश्यक कामहरु गर्ने ।
- ङ) कार्य समिति, विद्यालय, अभिभावक, समुदाय, गाउँपालिकाका अन्य सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्था बीच समन्वय कर्ताको भूमिका निर्वाह गर्ने ।
- च) कुनै क्षेत्रको कार्यक्रममा जानका लागि आफ्नो कार्यसमितिको बैठक बस्न नसक्ने अवस्थामा पछि समर्थन जुटाउने गरी बालकलबका प्रतिनिधि चयन गर्ने ।

##### ११.२ उपाध्यक्ष :

- क) अध्यक्षको अनुपस्थितिमा निजले गरि आएका सम्पूर्ण कार्यहरु गर्ने ।
- ख) कार्य समितिले तोकेको अन्य कामहरु गर्ने ।

##### ११.३ सचिव :

- क) कार्य समितिको बैठक बोलाउने र बैठकमा राखिने विषयहरुको बारेमा अग्रिम जानकारी सम्बद्ध सबैलाई दिने ।
- ख) बालकलब/समूहको तर्फबाट पत्राचार गर्ने ।
- ग) कार्य समितिले तोकेको अन्य कार्यहरु गर्ने ।
- घ) बालकलबका सदस्यहरुको सूचना अद्यावधिकरण समूहले गरेको मुख्य मुख्य कामको प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी अद्यावधिकरण गर्ने, बार्षिक भेलामा गत वर्षका प्रगति एवं आगामी वर्षको योजना तयार गरी छलफल तथा पारितका लागि पेश गर्ने ।
- ङ) बैठकको उपस्थिति उठाउने तथा निर्णयहरुको अभिलेख राख्ने ।

##### ११.४ सह-सचिव

- क) सचिवको अनुपस्थितिमा निजले गरी आएका सम्पूर्ण कार्यहरु गर्ने ।
- ख) कार्य समितिले तोकेको अन्य कार्यहरु गर्ने ।
- ग) सचिवको काममा सहयोग गर्ने ।

##### ११.५ कोषाध्यक्ष

- क) बाल कलब/समूहको आम्दानी खर्च तथा हर हिसाब रितपूर्वक राख्ने ।

ख) क्लबको सम्पूर्ण नगदी जिन्सीहरुको जिम्मेवारी लिई त्यसे सम्बन्धी श्रेस्ता अद्यावधिक राख्ने ।

ग) क्लबको आय व्ययको विवरण कार्य समिति र साधारण सभामा पेश गर्ने ।

घ) कार्य समितिले तोकेको अन्य कार्यहरु गर्ने ।

११.६ सदस्य :

क) बाल क्लबको बैठकमा नियमित उपस्थित हुने ।

ख) बाल क्लबको हितका लागि सधैँ प्रयत्नशील रहने ।

ग) बैठकमा उपस्थित भई आफ्नो अभिव्यक्ति प्रस्तुत गर्ने ।

घ) कार्य समितिले तोकेको अन्य कार्य गर्ने ।



## १२. नेटवर्क(मञ्च/संजाल) :

### गाउँपालिका स्तरीय बाल संजाल

नेपालको संविधान(२०७२) स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, बाल मैत्री स्थानिय शासन राष्ट्रिय रणनिति २०६८ तथा कार्यान्वयन कार्यविधि २०६८ भावना बमोजिम वार्षिक रूपमा विभिन्न विद्यालय, समुदाय र कार्यक्षेत्रमा रहेका बालक्लब/समूहहरु बीच आवश्यक समन्वय र सहकार्यको अवस्था सुनिश्चित गर्दै बाल क्लब परिचालनमा सहयोग पुर्याउन साथै गाउँपालिका स्तरीय बालसरोकारका विषयहरुमा बाल सहभागिता सुनिश्चित गर्ने उद्देश्यले प्रत्येक गाउँपालिकाले बाल क्लब/समूहहरुबीच गाउँपालिका स्तरीय भेला सञ्चालन गरी बालबालिकाको समावेशी सहभागितामा ७ देखि २१ सदस्यीय गाउँपालिका स्तरीय बाल संजाल गठन एवं परिचालन सम्बन्धी व्यवस्थाको सुनिश्चितता गर्ने प्रमुख भुमिका खेल सक्नेछ । सो कार्यमा स्थानीय निकायहरुलाई आवश्यक सहयोग गर्नु बालबालिकाको हक अधिकारको क्षेत्रमा कार्यरत सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाको दायित्व हुनेछ । गाउँपालिका स्तरीय बाल संजाल गठन तथा अन्य व्यवस्था सम्बन्धितगाउँपालिकाले गर्नेछ । गाउँपालिका स्तरीय बाल मञ्च( संजाल)का पदाधिकारीको पदावधी १ वर्षको रहनेछ ।

### गाउँपालिका स्तरीय बाल सञ्जालका काम, कर्तव्य र अधिकारहरु

- बालअधिकार प्रवर्द्धन र सामाजिक रूपान्तरणको निमित्त क्रियाशिल रहने ।
- बाल सरोकारका विषयहरुमा गाउँपालिकासँग वकालती गर्ने
- वार्षिक कार्ययोजना तयार गरी सम्बन्धित गाउँपालिका स्तरीय सरोकार निकायहरुलाई बालबालिकाको तर्फबाट राय उपलब्ध गराउने ।
- आफ्नो गाउँपालिका अन्तरगत रहेका बाल क्लबको विवरण तयार पार्ने सहजीकरण गर्ने तथा समूहहरुको आवश्यकता अनुसार अनुगमन एवं सुपरिवेक्षण गर्ने ।

लालमाडी गाउँपालिका  
 नोड कार्यपालिकाको कार्यालय  
 देवकरमुद, कल्याणपुर  
 बुद्धरपश्चिम प्रदेश, नेपाल  
 संस्कृति-३०७३

- जिल्ला तहका सरोकार निकाय र गाउँपालिका अन्तरगत रहेका बाल क्लबहरुबीच पुलका रूपमा कार्य गर्ने ।

### जिल्ला स्तरीय बाल सञ्जाल :

जिल्लाभर भएका बाल क्लबहरुको समन्वय तथा जिल्ला स्तरीय बालक्लब सञ्जाल गठन एवं सरोकार निकायहरुमा बाल सहभागिता सुनिश्चित गर्न जिल्ला स्तरमा सबै खाले वर्ग समुदाय र परिस्थितिका बालबालिको समावेशी सहभागिता सहितको ११ देखि २१ सदस्यीय जिल्ला स्तरीय बाल सञ्जाल रहनेछ । जिल्ला बाल सञ्जालको पदावधि दुई वर्षको रहनेछ । यस कार्यमा स्थानीय निकायले बालक्लबहरुलाई आवश्यक सहजिकरण गर्ने छन् ।

जिल्ला बालसञ्जालका मुख्य काम, कर्तव्य र अधिकार

- गाउँपालिका/गाउँपालिका वा जिल्ला समन्वय समिति वा बालबालिकाको क्षेत्रमा कार्यरत सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरुको सहयोगमा प्रत्येक वर्ष बार्षिक बालभेला आयोजना गर्ने ।
- जिल्लाभर भएका बालसमूहरुको समन्वय र नेटवर्किङ गर्दै बालअधिकार प्रवर्द्धनको सवालमा जिल्ला तहमा सक्रिय रहने ।
- बालअधिकार प्रवर्द्धनको निम्नि अन्य कार्यहरु गर्ने ।

### १३. संरक्षक :

संरक्षक भन्नाले गाउँपालिका प्रमुख वा बडा अध्यक्ष, विद्यालयका प्र.अ./शिक्षक वा गाउँपालिकाले तोकेको व्यक्ति वा सम्बन्धित ऐनकानूनले तोकेको व्यक्तिलाई जनाउनेछ । संरक्षकले आवश्यकताअनुसार बालबालिकाको उच्चतम हितलाई ध्यानमा राखी सल्लाह सुभाव एवं अन्य आवश्यक सहयोग गर्नु पर्नेछ ।

### १४. कोषको व्यवस्था :

- साधारण सदस्य प्रवेश शुल्क एवं मासिक/बार्षिक सदस्यता शुल्क बापत प्राप्त रकम
- स्थानीय निकाय, विद्यालय, समुदाय तथा अन्य संघ संस्थावाट प्राप्त रकम
- नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति लिई विदेशी दातृ संस्थावाट प्राप्त सहयोग रकम
- अन्य विभिन्न स्रोतवाट प्राप्त रकम
- चन्दा, सहयोग तथा बाल क्लबवाट कोष संकलनका लागि विभिन्न अभियानबाट संकलित रकम ।

### १४.१ कोष संचालन :

- पायक पर्ने कुनै बैंक वा वित्तिय संस्थामा क्लबको खाता खोलिने छ ।
- बैंक खाता अध्यक्ष वा सचिव र कोषाध्यक्षको संयुक्त दस्तखतबाट संचालित हुनेछ ।
- बैंक खाताको व्यवस्था नहुन्जेल सम्म सम्बन्धित गाउँपालिका तथा संरक्षकको सल्ला बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

### १५. आवद्धता, दर्ता र नविकरण :

- १५.१ कुनै पनि बालक्लबको आफ्नो गतिविधि सञ्चालन गर्नु भन्दा पहिला सम्बन्धित गाउँपालिकामा दर्ता गराउनु पर्नेछ । बाल सहभागिता प्रवर्द्धनका लागि स्थानीयतह को बडाले बालक्लब दर्ता गरी दर्ता भएका बालक्लबहरुको सूची सम्बन्धित गाउँपालिकामा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- १५.२ हरेक आर्थिक वर्षमा क्लबलाई सम्बन्धित बडाले नविकरण गराउनु पर्नेछ । बडाले नविकरण सूचि गाउँपालिकालाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- १५.३ दर्ता, नविकरण तथा अन्य शुल्क गाउँपालिकाले तोके बमोजिम वा निःशुल्क रूपमा समेत गर्न सक्नेछ ।
- १५.४ एक वर्ष सम्म पनि नविकरण गाउँमा बाल क्लबको दर्ता स्वतः रद्द हुनेछ । स्थानीय निकायले कुनै शुल्क लिई वा निशुल्क रूपमा बालक्लब दर्ता एवं नविकरण गर्न सक्नेछ ।

#### १६. लेखारिक्षण :

बैंक खाता सञ्चालन गरी कार्यरत बालक्लबहरुले क्लबको आय व्ययको हरेक वर्ष लेखा परीक्षण गराउनु पर्नेछ । समूह/क्लब नविकरणको लागि लेखापरिक्षण प्रतिवेदन आवश्यक पर्नेछ । यस्तो लेखापरीक्षण राजिष्टर्ड लेखापरीक्षक वा माध्यमिक विद्यालयको लेखा विषयको शिक्षकबाट वा बाल क्लब समूहले ३ सदस्यीय लेखा परिक्षण समिति गठन गरी सोही समिति मार्फत लेखा परिक्षण गराउन सक्नेछ । उल्लेखित ३ वटा तरिकाहरु मध्ये बाल क्लब/समूहलाई जुन तरिका सहज हुन्छ, सोही अपनाउन सक्नेछन् । यस कार्यमा स्थानीय निकायले आवश्यक सहजीकरण गर्नेछ ।

#### १७. बाल क्लब/समूहको छाप, लोगो तथा लेटरपेड :

- बालक्लबको लोगो गोलो घेराभित्र सम्बन्धित बालक्लबको नाम र ठेगाना, स्थापना मिति साथै त्यसको बीचमा आवश्यकता अनुसार बालक, बालिका विद्यालय, पुस्तकको नमूना राख सक्नेछ वा गाउँपालिकाले तोकेबमोजिम हुनेछ ।
- प्रत्येक बालक्लबले आफ्नो लोगो अनुसारको छाप बनाउन सक्नेछन् ।
- प्रत्येक बालक्लबले आफ्नो लोगो उल्लेख गरी क्लबको लेटरहेड तयार गरी प्रयोग गर्न सक्नेछन् ।
- प्रत्येक बाल क्लबले आफ्नो लोगो उल्लेख गरिएको परिचय पत्र तयार गरी प्रयोगमा ल्याउन सक्नेछन् । परिचय पत्र संरक्षक/संरक्षकद्वारा प्रमाणित गरिएको हुनु पर्नेछ ।
- परिचय पत्रको म्याद तोकिएको समय अवधिसम्म क्रियाशिल रहनेछ ।

#### १८. सल्लाहकार समिति :

प्रत्येक बाल क्लब/सञ्जालको निम्न सुभाव दिनको लागि तीन देखि पाँच सदस्यीय सल्लाहकार समिति गठन गरिनेछ । सो समितिमा बालबालिकाहरु ३ जना र अन्य २ जना बालबालिकाको क्षेत्रमा काम गरेका उल्लेखनीय व्यक्ति वा सम्बन्धित बाल क्लबको सहजकर्ता मध्येबाट मनोनयन गरिनेछ । बाल क्लब/समूहका पूर्व अध्यक्षहरु सल्लाहकार समितिमा रहन सक्नेछन् ।

#### १९. बालक्लब/समूहको विघटन :

ललम्बाडी गाउँ  
गोर्जे कायपालिकाको गाउँ  
संकरपुर, कञ्चनपुर  
उद्धरणित प्रदेश, नेपाल  
वर्षावैदि-२०५२

कुनै कारणबस बाल क्लब/समूह संचालन हुन नसकी विघटित भएमा विद्यालयमा आधारित क्लबको चल अचल सम्पत्तिहरु सम्बन्धित विद्यालयमा समुदायमा आधारित बाल क्लब/समूहको सम्पत्तिहरु गाउँपालिकाको नाममा स्वतः आउनेछ ।

२०. मान्यता प्राप्त वा सम्बन्धन प्राप्ति :

यस अधि विद्यालय, समुदायमा जिल्ला बाल कल्याण समितिमा दर्ता भएका बाल क्लब/समूहहरु यसै निर्देशिका बमोजिम पुनः दर्ता नविकरण गरे पछिमात्र मान्यता प्रदान गरिनेछ ।

सदन सेन वडायक  
प्रधान



# लालभाडीगाउँपालिका

## गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

शंकरपुर, कञ्चनपुर  
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

दर्ता नं. ....

बालअधिकारको प्रबद्धनमा अभिव्यक्त सामुहिक प्रतिबद्धताको सम्मान गर्दै कञ्चनपुर जिल्ला  
लालभाडी गाउँपालिकाको ..... बालकलब  
सञ्जाललाई नेपालको संविधान २०७२, बाल अधिकार सम्बन्धि महासन्धि १९८९ र बालबालिका  
सम्बन्धि प्रचलित राष्ट्रिय ऐन कानून अनुसार परिवार, समुदाय र राष्ट्रमा बालअधिकारको स्थिति सुदृढ  
गर्ने कार्यमा यस बालकलब सञ्जालको सक्रिय योगदान रहने अपेक्षा गर्दै यस बालकलब सञ्जालको  
उत्तरोत्तर प्रगतिको लागि शुभकामना व्यक्त गर्दै बाल सञ्जाल दर्ता प्रमाण पत्र प्रदान गरिएको छ।

तयार गर्ने

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

गाउँपालिका अध्यक्ष

मदन रेण वडाधक  
अध्यक्ष